

ČLENOVIA REDAKČ. RADY:

Ing. Milan Jakubík
Mgr. Ján Slosiarik
Beáta Pavúková
Martina Kolényová
Adriána Kormanová
Mgr. art. Rastislav Kysly

OBSAH:

- Príhovor starostu
- Očami starostu
- Zo života v obci
- Škola
- Obecné spolky
- Historické okienko

Č. VYDANIA
EV 5747/19
DÁTUM VYDANIA
27.09.2021
ROČNÍK
tretí
PORADOVÉ Č.:
9/2021
ISSN
ISSN 2644-481X

VYDAVATEL:

Obec Dobrá Niva
Nám. SNP 47/9
962 61 Dobrá Niva

IČO:
00319830

DOBRONIVSKÉ noviny

MESAČNÍK O TOM, ČO SA V OBCI DOBRÁ NIVA - DEDINA ROKA 2009 DEJE

ZO ŽIVOTA V OBCI

ŠKOLA

GAVURKY RUN

PRÍHOVOR

Drahí Dobronivčania, k septembru neodmysliteľne patrí začiatok nového školského roka a okrem neho sa k Vám dostáva aj ďalšie vydanie Dobronivských novín s informáciami, čo sa v našej samospráve udialo za ostatný mesiac, resp., čo nás čaká v najbližšom období.

V úvode sa chceme pár riadkami venovať práve tejto školskej téme. Letné dni a prázdniny sú už nenávratne preč a všetci školopovinní, ich rodičia a pedagógovia sa ocitli znovu v školskej realite. Veríme tomu všetci a dúfame, že nebudeme svedkami toho, že sa bude musieť preniesť vyučovanie zo školy opäť na doma v dôsledku hrozacej ďalšej vlny epidémie, tak ako sme boli toho svedkami v predchádzajúcom školskom roku.

Chcem Vás ubezpečiť, že tak ako v predchádzajúcom roku, aj teraz sú vedenie školy a obec – ako zriaďovateľ školy pripravený vynaložiť preto maximálne úsilie v rámci našich kompetencií. Všetci vieme, že dištančné vzdelávanie nikdy nemôže nahradiť klasickú – prezenčnú výučbu, kde deti v tomto pre vývoj osobnosti podstatnom veku získavajú nielen vzdelanie, ale aj veľmi dôležité sociálne návyky, rešpekt a úctu, ako aj kritické myslenie. Nemôžeme si dovoliť, aby ľudia boli iba pasívnym prijímateľom všetkého, čo im je cez médiá naservírované bez toho, aby vedeli rozlíšiť, čo je pravda, čo je klamstvo, čo je realita a čo je iba fikcia. V súčasnom informačnom smogu, ktorým sú zahltené médiá a sociálne siete je práve kritické

myslenie jediným kompasom, vďaka ktorému nestratí človek orientáciu a pomôže ho vyviešť z blúdneho kruhu. Tiež je potrebné myslieť na to, že škola okrem podpory a rozvoja vedomostnej stránky svojich študentov zodpovedá aj za vstúpovanie určitých morálno-vôľových vlastností, citu, budovanie zdravého patriotizmu a v rámci toho aj k úcte a ochrane našich kultúrnych tradícií a prírodného bohatstva, čo sú naše korene a hlavné piliere našej identity. Preto je potrebné, aby sa deti učili v škole a nie doma za počítačom. Všetkým školákom, pedagógom a rodičom prajem úspešný školský rok a radosť z dosiahnutých výsledkov, na ktoré budeme môcť byť hrdí všetci.

Ing. Milan Jakubík

OČAMI STAROSTU

V tejto rubrike Vás budem informovať o niektorých dôležitých udalostiach, rozhodnutiach a stavoch v ktorých sa niektoré procesy nachádzajú.

Kanalizácia a ČOV – Obecné zastupiteľstvo bude čakať na najbližšom zasadnutí oficiálne rozhodnutie, ako ďalej s projektom ČOV. Po vyjadrení sa jeho členov na pracovnom zasadnutí sa jednoducho priklonili všetci k názoru zmeny technológie z membránovej na mechanicko-biologickú s postupným dobudovaním ďalších reaktorov.

Dom služieb – čo sa týka financovania, tak na tento rok nám nebola pridelená dotácia a ani úver zo ŠFRB na realizáciu výstavby nájomných bytov v Dome služieb. Na najbližšom zasadnutí obecného zastupiteľstva bude predstavená poslancom, ako aj verejnosti alternatíva financovania tejto investičnej aktivity, ako aj ďalšie možnosti, ako by bolo možné a efektívne zrealizovať výstavbu týchto nájomných bytov.

Činnosť sociálneho podniku – činnosť nášho nového podniku je čím ďalej viac viditeľná, čo určite poteší každého. Myslím, že už aj v túto jeseň môžeme zbierať dobrú „úrodu“ z rozhodnutia zriadiť takýto podnik v našej obci. Za posledný mesiac sa podarilo zrealizovať kompletnú rekonštrukciu plôch pri dome smútku, vrátane jej odvodnenia, opravy dažďového rigolu a odizolovania steny z východnej strany budovy domu smútku a menšie terénne úpravy okolia. Hneď po dokončení sa pracovníci presunuli a zrealizovali rekonštrukciu chodníka pri škole a opravu prepadaného kanalizačného poklopu pri chodníku. Ďalšou ich činnosťou bude vytvorenie odvodňovacieho rigolu pri bytovkách na ul. 8. marca, úprava hlavnej križovatky na ul. Slobody, osadenie dopravných značiek v rámci pasportizácie dopravného značenia obce.

Zberný dvor a kontajne-

ry na zelený odpad – vzhľadom k tomu, že na jeseň vzniká najmä na záhradách množstvo zeleného odpadu, ktorého sa obyvatelia potrebujú zbaviť, tak sme opäť rozmiestnili zelené kontajnery na stojiská po obci, kde môžete v ktorúkoľvek hodinu doniesť svoj bioodpad zo záhrad. Len Vás prosíme, aby ste dodržiavali triedenie bioodpadu a do jednotlivých kontajnerov vhadzovali len to, čo je tam napísané. Je to veľmi dôležité, nakoľko tento odpad sa ešte ďalej spracúva (pri drevnom odpade potrebujeme tento odpad pred zapracovaním do kompostu ešte zdrviť a trávy, mäkké kusy rastlín, plody, a zemina pri drvení môžu upchávať drvič). Ďakujeme za pochopenie. Tento odpad, ako aj iný vyhradený odpad môžete odovzdať aj na zbernom dvore počas prevádzkových hodín – v pondelok a piatok od 13:00 hod. do 17:00 hod. a v prvú sobotu v mesiaci od 9:00 hod. do 13:00 hod.

Envirofond - je samostatná téma, ktorú dobre pozná a na svojej koži okúsil takmer každý starosta. Táto téma bola predmetom aj veľkej diskusie na 31. zasadnutí snehu ZMOS, ktorého som bol účastný aj ja. Všetci prítomní starostovia sa zhodli, že tento systém finančnej podpory projektov zo štátu je potrebné jednoznačne zmeniť, nakoľko celý proces získavania dotácií je neúmerne byrokraticky náročný, zdĺhavý a nie je sú jasné kritériá, na základe ktorých sa úradníci rozhodujú, ktorý projekt schvália a ktorý nie. Podľa prepočtov tohto roku bolo schválených len cca 6% z podaných žiadostí!!!, čo hovorí samo za seba. Preto sa táto téma dostala aj do uznesenia ZMOSu, aby ju ministerstvo riešilo. Envirofond sa týka aj dotácií, o ktoré sme žiadali aj my. V minulosti to boli napr. protipovodňovky, či priamo kanalizácia a ČOV. Teraz je to momentálne projekt Revitalizácia pastevného lesa Gavuruky, ktorý mimochodom do dňa, kedy píšem tieto riadky nebol ešte roz-

hodnutý a zdroje, ktoré nám majú byť pridelené (mimochodom toto je projekt, ktorý robíme v spolupráci so Štátnou ochranou prírody CHKO Poľana) sme povinný použiť a práce zrealizovať najneskôr do konca roka 2021 (!!!), čo už teraz je nereálny termín na ten rozsah prác, ktoré máme vykonať. Síce neoficiálne predstaviteľka Envirofodu povedala, že si uvedomujú tento stav a „možno“ termín predĺžia, no ak to bude predĺženie o pár mesiacov, tak nám to situáciu nerieši, nakoľko tieto práce sa dajú realizovať iba mimo vegetačného obdobia a iba vtedy, keď nie je sneh. Čiže znovu hrozí, že štát nezmyselným nastavením podmienok pre čerpanie dotácií, prijímatelia nebudú schopní tieto podmienky splniť.

Chodník na ul. 8.marca – po dlhšom čase konečne ďalšia „lastovička“ v podobe schválenej dotácie z PPA. Už len absolvovať ďalší proces, ktorý bude viesť k podpisu zmluvy.

Cyklotrasy – prebehlo stretnutie predstaviteľov Športklubu Dobrá Niva, o.z., - ako žiadateľa o vybudovanie jedностopových cyklochodníkov v lokalite Lomno, zástupcov samosprávy, poslancov OZ, členov komisií, zástupcov Obecných lesov Dobrá Niva, s.r.o. a zástupcov poľovného združenia Päť vrchov, aby sa dohodli a odsúhlasili trasovanie jedностopových chodníkov, ktoré boli predmetom búrlivej diskusie na ostatnom zasadnutí obecného zastupiteľstva. Som rád, že došlo ku kompromisu, ktorý túto situáciu vyriešil, za čo sa chcem všetkým aktérom poďakovať.

Gavurky Run – už po siedmykrát sa naše námestie, niektoré prilahlé ulice a časť chotára na chvíľu premenila na pretekársku trať, kde si mohli zmerať sily a vytrvalosť každý, kto aspoň čiastočne podľahol fenoménu zvanému beh. Blížšie o tom sa dočítate v samostatnom článku, avšak ja by som sa chcel poďakovať všetkým, ktorí sa pričínili o realizáciu a zachovanie tohto už pre našu obec tradičného

športového podujatia. Najmä členom ŠPORTKLUBU Dobrá Niva, zamestnancom obecného úradu, členom dobrovoľného hasičského zboru, ktorí sa toho zúčastnili, učiteľom a žiakom ZŠ s MŠ J.S. Neresnickeho v Dobrej Nive, členom Klubu Dobronivských turistov, členom OŠK, ako aj ďalším dobrovoľníkom pri varení gulášu, na občerstvovačkách, na trati, alebo pri príprave, jednoducho všetkým, ktorí akokoľvek prispeli k zdarnému priebehu tejto krásnej akcie a tým aj prispeli k zviditeľneniu a šíreniu dobrého mena našej obce. Ďakujeme za spoluprácu a tešíme sa na ďalší ročník.

Altánok na Rovienke – síce už v minulom vydaní bol k tejto téme článok, chcel by som sa aj ja POĎAKOVAŤ hlavným aktérom tohto diela: Ľubovi Cibulovi a Jozefovi Kotruchovi, ktorí vo svojom voľnom čase, bez nároku na odmenu, postavili pre obyvateľov našej obce v krásnom prostredí čistinky na Rovienke nový altánok. Ďakujem aj všetkým ostatným nemenovaným, ktorí sa o toto pričínili a priložili ruku k dielu. Som rád, že ešte stále sa nájdu ľudia, ktorí z lásky k obci, sami-nezištne, na úkor svojho voľného času dokážu pre ostatných vytvárať hodnoty a zveľaďovať našu obec. Myslím, že práve takýmto spôsobom, keď obec zabezpečí materiál a dobrovoľníci dajú prácu, vytvoríme hodnoty, ktoré si budeme vedieť viac vážiť a ochraňovať a tiež to utuží naše vzájomné spolunážívanie, ktorému dnešná doba veľmi nepraje. Vedeli to už naši predkovia, vieme to aj my, tak sa netreba báť a budeme radi, ak pridete aj ďalší s nejakým podobným nápadom, ktorý by sa dal zrealizovať a bol by na prospech všetkým.

Plán činností na nasledujúci mesiac. Okrem vyššie uvedených aktivít v rámci sociálneho podniku by nás malo čakať dokončenie úpravy projektovej dokumentácie k ČOV spĺňajúcej požiadavky pre získanie dotácie a podanie žiadosti o NFP. Oprava ciest na ul. Kpt. Nálepku, pri

bytovkách na ul. 8. marca, a Družstevnej za okálmi. Mala by byť predstavená vizualizácia nového riešenia IBV Nad Višničkami a aj upravená projektová dokumentácia pre IBV Za mlyn. Malo by sa začať s opravou KD – výmena okien a oprava osvetlenia. V priebehu najbližšieho obdobia bude už možno aj ukončený projekt zberného dvora, nakoľko k zapísaniu zmien v technickom preukaze traktora nám chýba už iba jed-

no potvrdenie a tým pádom by mala byť táto telenovela ukončená s minimálnymi stratami.

Covid situácia a druhé kolo očkovania – pomaly sa nám opäť začína zhoršovať situácia spojená s ochorením Covid -19. Bohužiaľ už sme aj v našej obci zaznamenali ochorenia na nový druh koronavírusu a tiež na čas museli ostať žiaci jedného ročníka základnej školy v karanténe.

Vypadá to tak, že sa reálne ďalšej vlny pandémie nevyhneme, no treba dúfať, že jej dopad už nebude taký veľký, ako bol v na začiatku tohto roka. Snáď k tomu prispeje aj druhé kolo očkovania, ktoré sa uskutočnilo v našej obci v nedeľu 12.9.2021, ktorého sa celkovo zúčastnilo 40 osôb. Ďakujem všetkým, ktorí sa na organizácii očkovania v našej obci podieľali. Všetkým zaočkovaným a aj nezaočkovaným, tým, ktorí sa testujú

aj tým, ktorí sa netestujú, tým, ktorí nosia rúška, aj tým, ktorí ich z akýchkoľvek dôvodov nenosia – jednoducho všetkým prajem hlavne veľa zdravia, veľa síl, tolerancie, zodpovednosti, aby sa nám vírusy vyhýbali a aby sme spoločnými silami zvládli ďalšiu nastupujúcu vlnu tejto pandémie. Všetko dobré...

Ing. Milan Jakubík

ZO ŽIVOTA V OBCI

Oslavy 77. výročia SNP v Dobrej Nive

V piatok 27. augusta 2021 sme si aj v Dobrej Nive pripomenuli 77. výročie Slovenského národného povstania. Slávnostnú schôdzu otvoril a viedol podpredseda ZO SZPB Zdenko Zajac. Na jej začiatku si všetci prítomní minútou ticha uctili pamiatku najstaršieho člena organizácie Ing. Jána Paulínyho. Bývalého predsedu a dlhoročného člena výboru ZO SZPB, ktorý bol jedným z posledných žijúcich obyvateľov našej obce, čo prežili hrôzy 2. svetovej vojny a ktorý 2. augusta opustil naše rady. V slávnostnom príhovore predsedu ZO SZPB Ján Slosiarik povedal, že počet priamych účastníkov SNP je už veľmi malý a mladšie generácie už nemajú toľko možností zoznámiť sa s históriou týchto bojov. Taktiež upozornil na to, že ani súčasná doba veľmi nepraje zachovávaniu týchto tradícií a činnosť SZPB

má čoraz menšiu podporu od štátu. Na schôdzi sa aj blahoželalo a dokonca trom jubilantom – Pavlovi Krištofovi, Márii Budovej a Renáte Mužíkovej k im významným životným jubileám. Ďalším bodom schôdze bola diskusia, v ktorej účastníci spomienkového stretnutia na Kališti hovorili o svojich dojmach z tohto podujatia. Členovia výboru informovali aj o pripravovanom zájazde do Liptovského Mikuláša a návštevu zrekonštruovaného cintorína a na Štrbské pleso. V diskusii dostal priestor aj významný hosť našej slávnostnej schôdze Doc. Eduard Chmelár, ktorý erudovane ako historik vysvetlil význam SNP pre našu históriu. Odpovedal na viaceré otázky, ktoré smerovali k vývoju v našej vlasti po roku 1989 ale i k súčasnej dobe, v ktorej je naša spoločnosť, tak roztrieštená. Osobitné miesto vo svojom vystúpení venoval A. Dubčekovi a G. Husákov, významným politickým

osobnostiam svojej doby. Po skončení schôdze sa všetci členovia presunuli k Pamätníku padlých na Námestí SNP a počkali na príchod už tradičného lampiónového sprievodu. Ten sa uskutočnil, aj keď počasie veľmi neprišlo, lebo sa citelne ochladilo a dopoludnia aj pršalo. Zažaté lampióny však do tváří detí priniesli radosť a spokojnosť rodičov i starých rodičov, ktorí boli tiež v sprievode.

Po príchode sprievodu k

pamätníku sa uskutočnil slávnostný pietny akt - polozenie vencov. Nasledovala štátna hymna a po nej slávnostný príhovor starostu obce. Potom sa všetci účastníci osláv presunuli k amfiteátru Kolo. V jeho blízkosti bola zapálená vatra SNP. Oslavy ďalej pokračovali spoločenským posedením pri hudobnej produkcii kapely NO5.

*Ján Slosiarik
predseda ZO SZPB*

ŠKOLA

Nový školský rok 2021/2022 stále s Covidom.

Už druhý školský rok sme začali 2. septembra 2021 obmedzovaní pandemiou koronavírusu. Aj naša škola je nútená rešpektovať pokyny Manuálu, ktorý vydalo Ministerstvo školstva SR pre prezenčné vyučovanie, a tak rúška sa stali bežným vybavením každého žiaka i učiteľa. Začiatok školského roka bol

však určite oproti minulému roku predsa len osobnejší. Najskôr si nastúpili do školskej chodby noví prváci v doprovode svojich rodičov. Tu sa im prihovorila pani riaditeľka Mária Slosiariková. Po predstavení bol každý z nich obdarený kvietkom od „svojho“ deviataka a nová triedna pani učiteľka Júlia Mihalovičová im odovzdala malý darček. Potom si všetkých svojich žiakov odvieďa do triedy, v ktorej prežijú svoj prvý škol-

ský rok v novej škole. Naučia sa prvé písmená, čítať a rátať.

Na školskú chodbu si o trochu neskôr nastúpili aj žiaci vyšších ročníkov. Aj im sa po štátnej hymne prihovorila pani riaditeľka školy a tiež aj starosta obce Milan Jakubík. Okrem povzbudivých slov a

prianí do nového školského roku si však vypočuli aj dôrazné napomenutie za nevhodné správanie sa niektorých žiakov počas prázdnin vo večerných hodinách na Námestí SNP. Riaditeľka školy im tiež zopakovala pravidlá pre používanie mobilov, tak aby ich čo najmenej používali počas

vyučovania, prakticky vôbec ich nepoužívali. Obaja – pani riaditeľka aj pán starosta, popriali úspešný školský rok tiež všetkým učiteľom a aj ďalším pedagogickým zamestnancom. Aby úspešne prebiehalo prezenčné vyučovanie a nemuseli ísť triedy do karantény. To si určite zaželali

v duchu všetci. Veď každý si praje, aby sa náš život vrátil do „normálu“, bez obmedzení. A žiaci okrem vyučovania, aby mohli absolvovať všetky podujatia a akcie, ktoré má pre nich škola pripravené.

Mgr. Ján Slosiarik

Nové domčeky na školských ihriskách

Nový školský rok v Materskej škole a v Školskom klube detí pri Základnej škole sa začal veľmi radostne. Deťom na školskom dvore pribudol domček na hranie. Domčeky sa zakúpili z finančných prostriedkov Občianskeho združenia Naša škola. Aj týmto spôsobom sa chcem poďakovať Márii Jakubíkovej za poskytnutie 2% z daní od viacerých nemenovaných darcov. Srdečne ďakujem všetkým darcom. Deti majú veľkú radosť z domčekov.

PaedDr. Mária Slosiariková

OBEČNÉ SPOLKY

Gavurky run 2021

11.9.2021 sme po siedmy raz privítali širokú bežeckú komunitu v našej obci. Po druhýkrát v jesennom termíne, ale tomuto preteku to ne-

vádí – vždy má krásne slnečné počasie, a tak tomu bolo aj tentoraz. Situácia organizovaniu športových podujatí stále nepraje, niekoľko pretekov v okolí bolo úplne zrušených, na iných sa početnosť

pretekárov znížila takmer na polovicu. Aj preto sme radi, že Gavurky run si stále udržal svoj kredit najväčšieho bežeckého podujatia v širokom okolí. Znamená to pre nás, že organizovať takéto podujatie má stále význam, a jedinečné okolie našej obce, atmosféra

preteku, a servis pre zúčastnených vie stále osloviť stovky pretekárov, ktorí sa k nám radi vracajú.

Niekoľkomesačné prípravy nakoniec teda finišovali v sobotné ráno, keď od 8:30 k registráciám prichádzali účastníci všetkých kategórií. Samotná športová časť začala o 10:00 behmi detských kategórií. Predškôláci a školáci boli rozdelení do troch vekových kategórií a absolvovali svoje trate chlapci a dievčatá zvlášť. Štartový výstrel sa teda tu ozval až 6 krát. Deti sa ho ale nijako nezľakli a ukázali naozaj veľmi pekné výkony. Každý malý bežec dostal krásnu drevenú medailu, malé darčeky a prvú traja v každej kategórii tiež hodnotné ceny. Tieto časti sa aktívne zúčastnilo 97 detí.

O 11:00 v dvoch vlnách vyštartovali pretekári na hlavných tratiach – 5,6 km a 10,4 km. Na štart sa napokon postavilo až 258 bežcov v hlavných kategóriách. Na najdlhšej trati sme prvú

miesta z minulého roku nemuseli prepisovať, víťazstvá obhájili Barbora Šimonová a Ján Sopko, ktorý prekonal svoj vlastný rekord trate o 15 sekúnd a teraz je na úrovni 37:07. Najlepší z dobronivcov tu boli Gabika Kukučková a Tomáš Cibula. Na kratšej trati sa nezopakoval scenár z minulého roku a všetci bežali len 5,6 km. Najrýchlejšie Viktória Urgelová a Šimon Troiak. Po vyhlásení výsledkov, ocenení najlepších a vy-

losovaní bohatej tomboly, nasledovalo občerstvenie a pri posedení výmena popretkových zážitkov a postrehov.

Pri organizácii takejto akcie by sme sa nikam nepohli bez pomoci našich partnerov. Týmto sa chceme poďakovať našim hlavným sponzorom ako AVROPA – PharmDr. Peter Švec, URGELA spol. s r.o., SAD Zvolen, a.s., a aj všetkým ostatným sponzorom a podporovateľom. Zároveň veľká vďaka patrí Obci

Dobrá Niva a jej zamestnancom, Obecným lesom Dobrá Niva, DHZ Dobrá Niva, všetkým obecným spolkom a každému kto pomohol pri organizácii, veľmi si to vážime.

Výsledky hlavných kategórií (absolútne poradie):

Muži 5,6 km: 1/ Troiak Šimon - 21:57, 2/ Ďuriček Martin - 22:27, 3/ Melicherčík Ján - 22:34

Ženy 5,6 km: 1/ Urgelová Viktória - 27:15, 2/ Golisová

Jana - 27:16, 3/ Hýseková Anna - 27:25

Muži 10,4 km: 1/ Sopko Ján - 37:07, 2/ Králik Michal - 39:33, 3/ Sopko Juraj - 40:37

Ženy 10,4 km: 1/ Šimonová Barbora - 42:14, 2/ Slančíková Eva - 43:17, 3/ Martinská Jana - 43:31

(Kompletné výsledky sú na www.beh.sk)

Ing. Rastislav Košťalik

Seniori na Orave

Takmer presne po roku KD a SZTP v Dobrej Nive usporiadali pre svojich členov zájazd, tentoraz na Oravu.

Naším prvotným cieľom bola návšteva Oravského hradu. Jeho prehliadka bola pre nás dosť náročná kvôli veľkému počtu schodov, ktorých približne bolo okolo tisíc, ale i napriek tomu to väčšina zdolala a boli milo prekvapení, akú majú kondíciu.

V popoludňajších hodinách sme sa presunuli na Oravskú priehradu, kde sme absolvovali plavbu loďou na Slanický ostrov umenia. V interiéri barokovo-klasicistického kostola je nainštalovaná expozícia "Slovenská tradičná ľudová plastika a maľba" a v exteriéri ostrova vzniklo lapidárium „Oravskej kamenárskej tvorby 18. a 19. storočia“.

Vďaka výboru KD a SZTP mné chvíle v lone našej krásnej vlasti.

HISTORICKÉ OKIENKO

Boje na Svätej Anne TICHO VOJNY

NAPÍSAĽ KPT. SOCHOVSKÝ

Pred nami asi dvadsať rokov, leží jeden z našich chlapcov. Chudák, nedožil sa mieru. Jak by asi dnes posedával s rodinou a vyprával, čo zažil a videl na veľkej Ukrajine. Iste by si spomínal na tie neprehľadné lány vlniacej sa pšenice, na ukrajinské mestá, dediny, ľud a na spievajúce a tančiace dievčatá. Jak krásne sú tie ich melódie. Si dnes mŕtvy a my čakáme, kamaráto, až sa zotmie, aby sme tvoje nehybné telo preniesli z predpolia. Všetci, čo sú okolo mňa, mlčia. Dívajú sa jeden

na druhého ospalo a prijímajú skutočnosť, aká je. Václav je mŕtvy a pred hodinou sa ešte plazil späť, aby priniesol správu s ostatnými, ktorí boli s ním na prieskume pred nami v lese. Prekliata mína, ktorá zničila toľko mladých chlapcov, padla dva metre od neho. Počul som jeho výkrik, či zavytie, keď padol dvadsaťročný Václav smerom k nám. Slnko práve porosilo jesennú náladu a všetci sme prekliali Nemcov, celý svet, ktorý vytvoril slovo vojna a tiež tých, ktorí sa dodnes v pohodlí rozvalujú na svojom majetku, zatiaľ čo títo chlapci umierajú.

Václav Horniak, gazda od Slovenskej Lupče, my Ti prisaháme, že Ťa pomstíme.

Prestrelky z jednej strany od Svätej Anny, z druhej zasa od Dobrej Nivy. Výbuchy mín a granátov už nedrážajú našu myseľ. Sú to chlapci od brigády, ktorí prileteli na Slovensko za povstania od Krosna a Rešova. Prešli bojmi

na Karpatoch a všetci dobre vedia, kedy je treba sa ukryť pri dopadu smrtiacich rán. Každý dobre vie, že lopatka je často viac než skyva chleba, bez ktorej sa dá obísť aj po dva dni, aniž by človek zomrel hladom; lopatka je sestra automatu.

Sme skutočne už unavení. Plných šesť dní sme zasadení v okopách a máme držať dľa rozkazu obranu južne od Zvolena. Prepady sa robia každý druhý deň a dnes je deň odpočinku v navhlom, čiastočne slamou vystlanom okope. Zotmieva sa, palba ustáva a dávam rozkazy pre presun mŕtveho Václava. Štyria chlapci sa plazia pred okopy, lebo mŕtve telo je ťažké. Napiate pozorujem ich činnosť. Prekliata raketa osvietila predpolie. „Tie svine nemecké,“ Václavík zareve. „Boja sa, hyeny, aby sme neurobili nejaký prepád.“ Chlapci, ktorí sa plazili pre Václava, splynuli s rodnou zemou. Ticho je prerušené palbou guľometov a padáček zvolna klesá s vystrelenou raketou a táto dohasína.

Počúvam šepot štyroch: „Fero, vezmi ho zospodu, podložime celtu a potiahneme ho späť. Chudák, má skoro nohu preč a dostal to do hlavy.“ Na fronte sú minúty dlhé a deň sa zdá týždňom. „Kde ho zakopeme, pane poručíku?“ pýta sa Václavík. „Ondesieme ho do dediny, tuná nieto na to času.“

Václav Horniak, gazda, ktorý miloval kone, je mŕtvy. Prezerám si jeho zakrvácanú hlavu, bledé vlasy plné prsti, pre ktorú umieral a zdá sa mi, že život je predsa len prechodný, a čo bude po ňom, kto vie. Snáď tie mraky by nám o tom niečo povedali. Výberám jeho doklady, dávam rozkazy pre odnesenie mŕtveho do dediny a pre nočné zaistenie.

Tešíme sa, že dnes bude kludná noc a trochu sa vyspíme.

Telefón zvoní. Nič nové. Je asi desať hodín v noci a tma je osvetľovaná nočnou žiarou.

Spomínam na domov, o ktorom som nepočul päť rokov; na mamičku, ktorá iste preplakala noci a tešila sa na

môj príchod, až upečie buchty pre mňa, ktoré som mal rád. Nemôžem spať a fajčiť pomaly tiež nebude čo. Jak dlho som nebol doma, čo je tam nového, či brat žije a sestra má deti? Čo, Václav, ten bude už pochovaný a červíci ho za týždeň rozožerú. Hnusný je život. Mám mokré nohy a čisté prádlo som nevidel plných štrnásť dní. Vši nás začínajú hrýzť a nieto vo dne ani času, aby sme ich vychytali.

Telefón zvoní. „Všetko v poriadku v našom úseku.“ Ľavé krídlo malo nejaké straty, hlási mi veliteľ oddielu. Asi zajtra ráno prevedieme útok na Svätú Annu. „Hrom do toho!“ volám do telefónu, máme málo ľudí, keby sme mali aspoň o jednu rotu viac. „Pane poručíku,“ volá ma veliteľ, „jedna rota partizánov je nám k dispozícii, ale kde je to, mi nepovedal nikto. Pravdepodobne vo vašom úseku vpravo.“ „Kde ju mám hľadať v noci, mám prepátranú pravú stranu do dvoch kilometrov a nič som tam nenašiel. Len opustenú chatu, ani sliepky tam nebolo.“ „No musí tam byť. Mám to hlásené od brigády.“ „Niekoho tam pošlem, pane nadporučíku, ale predom vás uistujem, že tam nič nie je. Jaké sú zprávy z fronty? Vraj sa to hnulo na Budapešť a Malinovského armáda ťahne k Lučencu? Zaplať Pán Boh, predsa niečo! Niečo k pitiu by sme potrebovali, je nám u nás zima, obzvlášť k ránu.“ „No, niečo zajtra bude, fajčenie dúfam tiež.“ „Hlásim stratu jedného muža a jeden od druhej čaty, ktorá je blízko veliteľstva, dostal guľku do krku.“ „Pane nadporučíku, ráno prepadnete palbou ťažkých guľometov Nemcov, ktorí sú na okraji lesa, vždy sa tam sťahujú na noc.“ „Dobre, prevediem! Tie svine nemecké nám tu

strielajú po každom chlapovi z mínometov; majú mnoho munície a strieľať vedia.“ Hlavu dolu, už nám zase jedna letí nad hlavou. Zaplať Pán Boh, je dlhá padla na oráčiinu. „Koniec.“ Skladám slúchadlo a je mi ľúto chlapcov, ktorí si zdriemli na hodinu, že musím niektorého zobudiť, aby vyhľadal partizánsku rotu. Musí to byť, je to rozkaz a možná, že sa tam presunuli behom večera.

Znovu si líham k telefónu, spomínam na anglický krb, ktorý hreje aspoň z jednej strany a na milé hodiny strávené pohľadom do plameňov, na africké teplá, keď sme v Port Saide chodievali pätnásť razy denne pod sprchy a večer sme vysedávali v rušných kaviarňach mesta. Opäť vystrelená raketa prerušuje milé spomienky a z dialky je počuť hukot motorov. Čo oni tam na druhej strane pripravujú? Hučanie neustáva. Že by presun, posila, či sa zásobujú muníciou? Ťažko povedať a rozhodne to drása nervy v nočnom klude. Je pol dvanástej, všetko zasa utíchlo. Premýšľam, jak by som sa asi vyspal v posteli. Na mäkkej posteli po dobrej večeri s anglickým swingom v prijímači. To asi tak hneď nebude. Ale bolo by to krásne. Škoda, snáď poznáme budúci rok čo to je mier a budeme si všetci vážiť života.

Som unavený, moja spojka, kamarát, zahrieva moju pravú stranu, zavieram oči a zaspávam bez snov.

(Článok Ticho vojny bol odpísaný z časopisu Naše Vojsko, ročník 4, číslo 27, strany 11- 13 v pôvodnej podobe.)

POZNÁMKA

Z dokumentov uložených v archíve vo Zvolene dnes už vieme, že v SNP, v bojoch pri Svätej Anne padol rotný Ondrej Horňák z Koliňan nachádzajúcich sa neďaleko Nitry. Povoláním hospodársky sluha(poľnohospodársky robotník). S pomocou jeho spolu bojovníkov, svedkov jeho smrti, po pátraní jeho otca, bol v roku 1946 zapísaný do matriky zomrelých obce Dobrá Niva. Padlý rotný Ondrej Horňák je pochovaný na neznámom mieste na lúke za Dobrou Nivou. Je mi ľúto, že v jeho bydlisku a ani v Dobrej Nive nemá pamätnú tabuľu. V správe z 27. januára 1946 bývalý veliteľ priezvedného oddielu 2. čs. sam. pd. brigády v ZSSR, kpt. Karol Vítek píše: „Jedno je však skutočným faktom, že bol príslušníkom môjho oddielu a skutočne padol smrťou chrabrých v boji proti fašizmu.“

Partizánska rota. Z večernej správy podávanej dňa 20. októbra 1944, treťou taktickou skupinou (Gerlach) pre veliteľa 1. čs. armády na Slovensku citujem: „V priestore Dobrá Niva... Nepriateľským protiútokom podporovaným silnou mínometnou palbou z priestoru severného okraja Babinej boli (vlastné jednotky)vrhnuté späť. Vzniknutá dezorganizácia zapríčinená útokom partizánov z pravého krídla, po dodaní posíl roty Dubec a roty Škultéty... bola odstránená.“

Chata. Ide o domček na Solisku obývaný pánom Hrkom.

Autor článku Jiří Sochovský sa narodil v roku 1915 v Prahe v rodine úspešného obchodníka s remenárskym, sedlárskym a čalúnnickým tovarom. Po absolvovaní vyššej chemickej priemyselnej školy začal študovať na Vyso-

kej škole chemicko-technologického inžinierstva. Vysokú školu nedokončil a zamestnal sa v chemickej továrni. Po návrate zo základnej vojenskej služby pracoval ako laborant vo výskumnom chemickom ústave Baťových závodov. Po okupácii Československa sa zapojil do odboja proti Nemcom, bol zatknutý a väznený. Po prepustení z väzenia ho firma Baťa vyslala do firemnej filiálky v Juhoslávii. Tu sa na francúzskom konzuláte prihlásil do francúzskej cudzineckej légie a bol odoslaný do Sýrie. V januári 1940 v Marseille sa prihlásil do čs. zahraničnej armády. Vo Francúzsku bol v bojoch ranený do ruky. Po kapitulácii Francúzska bolo čs. vojsko evakuované do Veľkej Británie. V máji 1941 sa vo Veľkej Británii oženil s Patriciou Shaw. Pre naliehavý nedostatok dôstojníkov v čs. vojenských jednotkách v ZSSR, bol v auguste 1944 letecky odoslaný spolu s ďalšími dôstojníkmi cez Teherán do Sovietskeho zväzu. Ako veliteľ rot sa zúčastnil bojov v Karpatsko-dukelskej operácii. S jednotkami 2. čs. samostatnej paradesantnej brigády pristál na letisku Tri duby a bojoval v SNP. Po páde Banskej Bystrice a prechode na partizánsky spôsob boja bojoval v Nízkych Tatrách. Jiří Sochovský skončil vojnu v hodnosti štábného kapitána s niekoľkými vyznamenaniami. V marci 1948 bol vyslaný k reštitučnej komisii na čs. konzuláte v Baden-Badene. Pre nesúhlas s politickou situáciou, v roku 1949 emigroval do Veľkej Británie. Podnik jeho otca bol znárodnený a začlenený do n. p. Rempo.

Obrázok: kpt. Jiří Sochovský v roku 1945

Ján Polc